

Miehet pesevät kätensä vessassa, jos siellä on muita – se on osoitus ryhmäpaineen voimasta

Ryhmäpaine saa noudattamaan sääntöjä, mutta se myös vaikeuttaa itsenäisiä päätöksiä. Lue viisi faktaa ryhmän vaikutuksesta yksilöön.

Juttusarjassa kerrotaan viisi tutkimustulosta valitusta aihepiiristä. Tällä kertaa aiheena on ryhmäpaine.

1. Ihminen on laumaeläin ja pyrkii kuulumaan porukkaan. Myötäilemme etenkin niitä, joista pidämme.

Kalifornian teknillisen instituutin tutkimuksessa ihmisten piti valita erilaisista t-paidoista mieleisensä. Koehenkilöt päätyivät suosimaan oman vertaisryhmänsä valitsemaa paitoja ja kartoivat niitä, joita tiesivät epämiellyttäväksi koettujen tyyppien valinneen.

2. Samanmielisyyden oma ryhmänsä kanssa saa aivojen palkitsemisjärjestelmän hyrräämään, hollantilaisstudiot ovat havainneet. Ajatusten tai arvojen yhteentörmäys taas aiheuttaa kognitiivista dissonanssia, epämiellyttävää sisäistä ristiriitaa.

3. Toisille eri mieltä oleminen on tuskallisempaa kuin toisille. Australialaistutkijat ovat jäljittäneet näitä yksilöllisiä eroja aivotoiminnasta. Harvoin poikkiteloin asettuvilla ihmisillä kognitiiviseen dissonanssiin liittyvät aivoalueet syttyivät erityisen vahvasti, kun he ilmaisivat erimielisyytensä.

4. Myötäily ei ole yksiselitteisesti hyvä tai huono asia. Ryhmäpaine pitää yhteisöjä koossa ja saa esimerkiksi noudattamaan yhteisiä sääntöjä. Eräissä yhdysvaltalaisstudiotuksessa vain 44 prosenttia miehistä pesi vessassa kätensä, jos oli yksin, mutta muiden läsnäolo nosti osuuden 90 prosenttiin.

Jopa vain tarkkailusta vihjaava silmien kuva pesualtaan yläpuolella lisää pesuintoa, kertoo saksalaistutkimus viime vuodelta.

5. Toisaalta tarve mukautua voi haitata itsenäistä päätöksentekoa. Laumassa kaikenlaiset asenteet myös kärjistyvät. Osana ryhmää ihmiset ovat esimerkiksi valmiita jakelemaan huomattavasti ankarampia rangaistuksia kuin tehdessään päätöksiä yksin, kertoo juuri julkaistu Brownin yliopiston tutkimus.

Anna Tommola. hs.fi. 22.8.2019.